

OKRUŽNI PRIVREDNI SUD, Split

Presuda br. IX P-4215/75
od 30.VI 1976.

Sudac pojedinac: Gordana Gasparini

Lučka taksa za korištenje luke - Ovu naknadu je dužan platiti brodovlasnik ili brodar broda - Spasavalac broda nije dužan platiti tu naknadu pa ni kada dovede brod nakon spasavanja u luku - Bio bi je dužan platiti pod uvjetom da je on naredio zadržavanje broda u luci - Činjenica da je zabranu odlaska broda iz luke naredio sud, pa i na zahtjev spasavaoca, ne stvara spasavaočevu obavezu za plaćanje naknade - Lučka naknada nakon završenog spasavanja ne čini sastavni dio nagrade za spasavanje

Tužitelj je poduzeće koje iskorištava luku, a tuženi je spasavalac broda.

Tužitelj u tužbi navodi da je tuženi nakon spasavanja broda "Kurk B" doteglio brod u njegovu luku gdje je bio privezan od 23.X 1972. do 28.X iste godine. Nakon toga je brod otegljen u luku Split. Traži od tuženoga da mu isplati naknadu za korištenje obale za navedeno vrijeme. Ističe da je tuženi, prije tegljenja broda "Kurk B" iz luke ispustio tužitelju potvrdu da je m/b "Kurk B" koristio luku u navedenom razdoblju, pa da se time obvezao platiti tužitelju brodsku ležarinu u visini utuženog iznosa.

Tuženi je osporio tužbeni zahtjev za 8.403,00 dinara i istakao prigovor promašene pasivne legitimacije. Tvrdi da nije brodar broda "Kurk B", već spasilac odnosno broda. Naime, da je brod "Kurk B", na temelju ugovora o spasavanju, zaključenog između zapovjednika odnosno broda i tuženoga, spašen nedaleko tužiteljeve luke i doveden u tu luku, gdje je akcija spasavanja završena. Prije tegljenja broda iz luke po privremenoj naredbi Okružnog privrednog suda, tuženi je zaista potvrdio tužitelju da je brod koristio luku. Međutim, ovom potvrdom tuženi nije na sebe preuzeo obvezu da tužitelju plati brodsku ležarinu, već je potvrdu ispustio u svrhu da bi tužitelj brodsku ležarinu mogao naplatiti od brodara broda "Kurk B".

Sporno je među strankama da li je tuženi legitimiran na plaćanje spornog iznosa brodske ležarine.

Izvedeni su dokazi pregledom isprava priloženih spisu.

Izvedenim dokazima utvrđeno je da tuženi nije brodar broda "Kurk B", već spasilac odnosno broda; da je odnosni brod na temelju ugovora o spasavanju, zaključenog između zapovjednika broda i tuženog, spašen nedaleko luke i doveden u tužiteljevu luku dana 8.IX 1972. godine, kada je akcija spasavanja završena; da je na zahtjev tuženoga, po privremenoj naredbi Okružnog privrednog suda, brod zaustavljen u tužiteljevoj luci i da mu je zabranjeno isplovljenje; da je brod prisilno boravio u toj luci do 28.X 1972. godine, kada je po privremenoj naredbi Okružnog privrednog suda otegljen u luku Split, te da je tuženi prije uzimanja broda u tegalj, potvrdio tužitelju da je brod koristio luku u razdoblju od 23.X do 28.X 1972. godine.

Prema odredbi čl.21. Osnovnog zakona o iskorištavanju luka i pristaništa (Sl.list SFRJ, br.2/68), koji zakon je bio na snazi u vrijeme nastanka spornog odnosa korištenja luke, pa i prema čl.49. Zakona o pomorskom i vodnom dobru, lukama i pristaništima (Narodne novine, br.19/74), koji je sada na snazi, brodsku ležarinu plaća brod. Budući da brod nije pravna osoba, obveza plaćanja brodske ležarine pada na teret vlasnika broda, odnosno broдача.

Tuženi nije brodar niti vlasnik broda "Kurk B", pa nije u obvezi platiti brodsku ležarinu. Okolnost što je tuženi, kao spasilac i tegljač odnosno broda, potvrdio tužitelju da je brod koristio luku ne stvara obvezu tuženoga da tužitelju plati brodsku ležarinu. Tuženi je time samo potvrdio činjenicu korištenja luke, a nije preuzeo obvezu plaćanja naknade za to korištenje. Spasilac broda bio bi u obvezi platiti naknadu za korištenje luke samo u slučaju da je on dao dispoziciju za izvršenje radova. U konkretnom slučaju tuženi takvu dispoziciju nije dao, već je brod koristio luku u vremenskom periodu zabrane isplovljenja, pa troškove za usluge učinjene brodu po nalogu organa vlasti snosi brodar odnosno vlasnik broda.

Pogrešno smatra tužitelj da je tuženi u obvezi platiti spornu naknadu, jer da je ta naknada sastavni dio nagrade za spasavanje, pa da ju je tuženi, kao svoje potraživanje, bio dužan naplatiti od broдача. Brodska ležarina nije sastavni dio nagrade za spasavanje niti trošak nastao u vezi korištenja luke od strane spašenog broda predstavlja trošak spasavanja. U konkretnom slučaju pravni odnos korištenja luke nastao je poslije završenog spasavanja, kada je brod, u skladu s ugovorom o spasavanju, doveden u tužiteljevu luku, pa sve troškove odnosno lučke naknade od časa završenog spasavanja snosi brodar odnosno vlasnik broda. Pravni odnos u pogledu korištenja luke postoji između tužitelja i

broda, a ne između tužitelja i tuženoga, niti između tuženoga i broda.

G.G.

OKRUŽNI PRIVREDNI SUD, Split

Rješenje br. IX R-1-2/77.
od 19.I 1977.

Sudac pojedinca: Gordana Gasparini

Privremena naredba zabrane raspolaganja uskladištenom robom - Ova se naredba može izdati ako predlagatelj dokaže da će bez nje biti osujećen u ostvarivanju svog prava - Te opasnosti nema ako predloženi odbija preuzeti uskladišteni robu - Brodar koji mora prevesti tu robu ne može biti predloženi dok ne preuzme - Robom koja je uskladištena po nalogu predlagatelja ili njegovog špeditera može raspolagati samo predlagatelj ili špediter, pa dok oni imaju to pravo ne postoji opasnost da će predloženi osujećiti predlagatelju ostvarenje njegovih prava

Predlagatelj je prodavalac drva, a prvopredloženi je kupac, a drugopredloženi je brodar koji je to drvo morao prevesti iz Jugoslavije u Sjedinjene Američke Države.

Predlagatelj navodi da namjerava ustati tužbom radi ostvarivanja svojih novčanih potraživanja od US \$ 620.000.

U prijedlogu navodi da je s predložnikom pod 1) zaključio ugovor o kupoprodaji meke rezane gradje i da mu predloženi pod 1) na ime kupoprodajne cijene za isporučenu količinu od 3.030 m³ drvene gradje, koja roba je isporučena brodom dana 15.IX 1976, duguje iznos od cca US \$ 485.000 koji odbija platiti; da je predloženi pod 1), na zahtjev predlagatelja, za daljnjih 8.000 m³ drvene gradje, koja je u međuvremenu dospjela za isporuku, otvorio 3 akreditiva; da je predlagatelj u realiziranju isporuka pokrivenih akreditivima predao predložniku pod 2) brodaru na utovar 5.624 m³ rezane gradje, za koji teret mu je brodar izdao "teretnice ukrcano", tako da je tijekom važenja akreditiva predlagatelj dostavio banci potrebne dokumente i naplatio za tu robu iznos od US \$ 956.000; da od navedene količine robe od 5.624 m³, količina od 3.700 m³ nije ukrcana na brod, nego se nalazi uskladištena kod treće osobe - skladištara na temelju ugovora o uskladištenju kojeg je zaključio predlagatelj odnosno njegov špediter 25.VI 1976. (o ovom je predlagatelj naknadno obavijestio sud), i